

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/35245,Krzyz-Wolnosci-i-Solidarnosci-dla-Marii-Dmochowskiej-1-lutego-2016.html>
04.03.2026, 03:46

Krzyż Wolności i Solidarności dla Marii Dmochowskiej - 1 lutego 2016

Maria Dmochowska, wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej w latach 2006–2012, odebrała z rąk prezesa IPN Łukasza Kamińskiego Krzyż Wolności i Solidarności. Odznaczenie jest symbolem wdzięczności dla działaczy opozycji z lat 1956–1989. Z wnioskiem o przyznanie Krzyża występuje do Prezydenta RP prezes IPN.

Maria Dmochowska (z domu **Lipska**) w czasie II wojny światowej była członkinią Szarych Szeregów. W 1955 r. ukończyła studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Łodzi, w 1967 r. uzyskała stopień doktora nauk medycznych i objęła stanowisko asystenta na tej uczelni. W czasie kryzysu politycznego w latach 1967–68 występowała w obronie współpracowników pochodzenia żydowskiego i z tego powodu w 1968 r. została usunięta z Akademii Medycznej. W tym samym roku podjęła pracę w Poradni Chorób Krwi w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. M. Kopernika w Łodzi. W drugiej połowie lat 70. współpracowała z KOR i KSS KOR. Między innymi kolportowała wydawnictwa tych organizacji. We wrześniu 1980 r. została członkinią NSZZ „Solidarność” w WSZ im. M. Kopernika w Łodzi, Przewodniczącą Sekcji Zdrowia NSZZ „Solidarność” Ziemi Łódzkiej, a w październiku 1980 r. – członkinią Prezydium MKZ Ziemi Łódzkiej. Jesienią 1981 r. uczestniczyła w I WZD NSZZ „Solidarność” w Gdańsku. Z powodu aktywnej działalności związkowej w dniu 13.12.1981 r. została internowana. Przebywała w Ośrodkach Odosobnienia w Łęczycy, Warszawie-Olszynie Grochowskiej i Gołdapi. Z internowania została zwolniona 29.03.1982 r. Po wyjściu na wolność współpracowała z Ośrodkiem Pomocy Uwięzionym, Internowanym i ich Rodzinom przy Kościele oo. Jezuitów w Łodzi, od 1984 r. z RKW Ziemi Łódzkiej. Była autorką artykułów zamieszczanych w „Zeszytach Niezależnej Myśli Lekarskiej” – piśmie Społecznej Komisji Zdrowia, ukazującym się w latach 1984–90. W 1989 r. była członkinią KO NSZZ „Solidarność” w Łodzi i z tej listy 4 czerwca 1989 r. została posłanką Sejmu kontraktowego.